

מסמך רקע לדיון בנושא :

איגוד האינטרנט הישראלי ורישום שמות מתחם בישראל

גרסת אינטרנט

מוגש לוועדת המשנה לנושא אינטרנט וטכנולוגיית המידע
של הוועדה לענייני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי

1. איגוד האינטרנט הישראלי

איגוד האינטרנט הישראלי הינו גוף שהוקם לפני כשבע שנים והתאגד כעמותה בלתי תלויה בגורמים ממשלתיים או מסחריים, "בכדי לסייע בהתפתחות ובהטמעת האינטרנט כתשתית טכנולוגית, מחקרית, חינוכית, חברתית ועסקית בישראל".¹ האיגוד פועל כאיגוד מתמחה לתחום האינטרנט בצד איגוד "אילא" – האיגוד הישראלי לטכנולוגיית המידע.²

1.א. תקנון העמותה של איגוד האינטרנט הישראלי

מעמדו של איגוד האינטרנט הישראלי, מטרותיו ומבנהו הארגוני נגזרים מתקנון האיגוד. מטרות האיגוד כפי שהן מוגדרות כיום עודכנו על ידי אספת האיגוד ביולי 2001 ואושרו על-ידי רשם העמותות בסוף אותה שנה:

- א. קידום נושאים הקשורים ברשת האינטרנט בישראל לצורך מחקר, תקשורת ושיתוף פעולה.
- ב. ייצוג ארגון האינטרנט העולמי (ISOC- Internet Society) בישראל.
- ג. עידוד גופים ממשלתיים, תעשייתיים, מסחריים ובודדים לדון וליצור כללי שימוש ברשת.
- ד. השתתפות ביצירה ועדכון של תקינה (ישראלית ועולמית) הקשורה לרשת האינטרנט והשימוש בה.
- ה. פעילות בין ספקי האינטרנט בישראל לצורך קידום ושיפור שירותי התקשורת לכלל הצרכנים, ועמידה בחזית הטכנולוגיה; הפעילות תעשה באופן שווה לכל הספקים ללא העדפת ספק כלשהו.
- ו. קידום הרמה המקצועית של העוסקים בתחום ע"י ארגון ימי עיון והפצת חומר מקצועי לחברי הארגון.
- ז. כל פעילות אחרת לקידום נושא האינטרנט בישראל, ובלבד שאינה מעניקה עדיפות לגוף מסחרי כלשהו על פני אחר.
- ח. הקצאת שמות מתחם תחת il. והסדרת התחום.
- ט. ייצוג קהיליית האינטרנט הישראלית בגופים בינלאומיים שונים לרבות: ICANN (the Internet Corporation for Assigned Names and Numbers).³

1.ב. איגוד האינטרנט הישראלי: פעילויות חברתיות ובינלאומיות

מגוון פעילויות איגוד האינטרנט הישראלי נגזר מן המטרות המוגדרות בתקנון ומובאות לעיל. בין פעילויות האיגוד ישנן כאלה המקוימות על-ידי קבוצות העבודה והמשימה של איגוד האינטרנט,⁴ ונושאות בחובן משמעויות חברתיות:

¹ איגוד האינטרנט הישראלי, **טופס הצטרפות לשנת 2002.**

² "אילא – האיגוד הישראלי לטכנולוגיית המידע – הינה עמותה רשומה, שמטרותיה קידום המחשוב והתקשוב במדינת ישראל, העשרת הידע המקצועי של חבריה, ייצוג הענף בפני גופי ממשלה, ייזום חקיקה הקשורה בטכנולוגיית המידע והשימוש בה, סיוע לוועדת הכנסת בכל הקשור בחקיקה הנוגעת לטכנולוגיית המידע והשימוש בה, פתוח יוזמות לקידום טכנולוגיית המידע בישראל והשימוש בה, קירוב הנוער לטכנולוגיית המידע וקידום החינוך התחום זה בישראל.

אילא מהווה גם אכסניה לאיגודים מתמחים התחומים שונים, המהווים מסגרת ארגונית גם לאנשים שעיסוקם המרכזי אינו בתחום המחשוב וטכנולוגיית המידע, ואשר יש להם עניין בשילוב של אלה בתחום עיסוקם.":

www.kenes.com/ila/about.htm, 7 ביולי 2002.

³ מטרות העמותה, **תקנון של עמותת איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)**

- נגישות באינטרנט לאנשים בעלי מוגבלויות.⁵
- אינטרנט ובני הגיל השלישי.⁶
- קידום המודעות לשימוש נכון ברשת.⁷

בנוסף על הפעילויות המקוימות על ידי קבוצות העבודה שפורטו לעיל, מקיים האיגוד פרויקטים אחרים בשיתוף פעולה עם גופים נוספים:⁸

- **קידום האינטרנט לעסקים קטנים ובינוניים** – בשיתוף הרשות לעסקים הקטנים, לקידום הכשרת עובדים והטמעת השימוש באינטרנט בעסקים הללו.
- **נגישות ברשת** – בשיתוף עמותת "נגישות ישראל" ועמותת "סנונית", לשם "פיתוח אתרים נגישים בעברית ולפיתוח כלי נגישות לאינטרנט."
- **סהר** – "עידוד פרויקט סיוע והקשבה ברשת אשר מטרתו הגשת סיוע מקוון לנוער ולמבוגרים השרויים במצוקה נפשית קשה והרהורי התאבדות."
- **הפעלת פרויקט להגדרת קווים מנחים וסטנדרטים לפיתוח אתרים נגישים בעברית ולפתח כלי נגישות לאינטרנט** – הן כסיוע למפתח והן למשתמש, תוך קידום המודעות והחקיקה בנושא הנגישות.⁹

איגוד האינטרנט הישראלי הוא הסניף הישראלי של איגוד האינטרנט העולמי (ISOC), והיה הארגון השני בעולם שהתקבל לחברות במסגרת הארגונית העולמית האמורה.¹⁰ ככזה, חברים חברי האיגוד הישראלי באיגוד העולמי ומכותבים לכל החומר המקצועי שארגון זה מפיץ.¹¹

איגוד האינטרנט הישראלי משתתף בפעילויות בינלאומיות נוספות ומייצג את ישראל ב-ICANN.¹² האיגוד הישראלי היה שותף בתהליך קביעת המבנה הארגוני של ICANN וניסוח תקנון מוסכם לדרכי הפעולה של האינטרנט בתחום הקצאת שמות המתחם (דומיינים) מן הרמה הראשונה (ccTLD=Country Code Top Level Domain), הווה אומר הרמה הכוללת את קיצור שם המדינה (לדוגמה -il).¹³

⁴ "קבוצות אלה הינן קבוצות משימתיות המכוונות להשגת תוצרים. תפקידן העיקרי הוא לאפשר התאגדות של חברי האיגוד בכדי להתמודד עם משימות מוגדרות הדורשות טיפול ברמה הציבורית, הטכנולוגית והממלכתית בכדי לקדם האינטרנט ויישומיו."

⁵ www.isoc.org.il/isoc_hebrew/hebrew.html, 7 ביולי 2002.

⁶ www.isoc.org.il/access/index.html, 7 ביולי 2002.

⁷ www.isoc.org.il/isoc_hebrew/hebrew.html, 7 ביולי 2002.

⁸ איגוד האינטרנט הישראלי, **טופס הצטרפות לשנת 2002**.

⁹ שם.

¹⁰ דפי רקע ומידע על איגוד האינטרנט הישראלי, התקבלו ב-9 ליוני 2002.

¹¹ www.isoc.org.il/isoc_hebrew/hebrew.html, 7 ביולי 2002.

¹² איגוד האינטרנט הישראלי, **טופס הצטרפות לשנת 2002**.

¹³ ICANN היא התאגדות בינלאומית שלא למטרת רווח, שהוקמה באוקטובר 1998 על-ידי קואליציה רחבה של עסקי אינטרנט וקהילות אקדמיות, טכניות וצרכניות של האינטרנט. התאגדות זו הוקמה על מנת שתיקח על עצמה אחריות על כתובות ה-IP (קוד זיהוי מספרי הנרשם למחשב המחובר לרשת), ניהול מרשם שמות המתחם (דומיינים) ותפקודים נוספים שמולאו קודם לכן מתוקף חוזה בין ממשלת ארצות-הברית ל-IANA (Internet Assigned Numbers Authority) ולגופים נוספים:

www.icann.org/general/abouticann.htm, www.icann.org, 7 ביולי 2002.

¹³ איגוד האינטרנט הישראלי, **טופס הצטרפות לשנת 2002**, וכן: www.icann.org/cctlds/model-legacy-mou-23mar02.htm

1.ג. מחלף האינטרנט הישראלי IIX (Israeli Internet Exchange)

ה-IIX (צומת קישור ישראלי) היא "מסלקה" שהקים איגוד האינטרנט הישראלי במאי 1996, באישורו של משרד התקשורת. המטרה שעמדה בפני האיגוד עם הקמת ה-IIX הייתה להפוך את החלפת המידע בין ספקי האינטרנט הישראליים השונים לאפשרית, זאת מבלי לקיים חיבור מקומי ישיר בין הספקים (האסור על-ידי משרד התקשורת) ומבלי לקיים את התקשורת דרך שדרת האינטרנט העולמית (אפשרות המאטה את ההתקשרות).¹⁴

איגוד האינטרנט הישראלי מציג את ה-IIX כהסדר הנוח והפשוט ביותר לשאלת התקשורת בין הספקים הישראליים.¹⁵ לעומת דעה רשמית זו של האיגוד המופיעה באתר האינטרנט שלו, ישנן גם דעות מנוגדות. מר אבי וייס, עיתונאי בכתב העת Information Week רואה במונופול של איגוד האינטרנט על הקישור הפנימי בישראל מקור הכנסה לאיגוד, ולא פתרון טכנולוגי יעיל לשאלות שמקורן בפיקוח והסדרה כבדים מדי על האינטרנט בישראל.¹⁶

1.ד. איגוד האינטרנט הישראלי: דו"חות כספיים

מתוך הדו"ח הכספי האחרון שהגיש האיגוד לרשם העמותות (דו"חות פעילות משנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר – 1999-2000), עולה כי:¹⁷

- הכנסות ברוטו מרישום שמות מתחם בשנת 2000 – 6,344,027 ₪. גידול של 81% לעומת ההכנסות המקבילות בשנת 1999.
- הכנסות ברוטו מהפעלת מחלף האינטרנט הישראלי IIX בשנת 2000 – 615,710 ₪. גידול של כ-34% לעומת ההכנסות המקבילות בשנת 1999.
- הכנסות ברוטו מהשתתפות בכנס השנתי של האיגוד בשנת 2000 – 139,035 ₪. פי 62.6 לעומת ההכנסה המקבילה בשנת 1999 (2,220 ₪).
- עלות הפעילות בשנת 2000, לרבות הוצאות משפטיות, משכורות, הוצאות פחת, הוצאות כלליות, תפעול ואחזקת מערכת הרישום עמדה על 5,478,886 ₪. פי 2.73 לעומת ההוצאות המקבילות בשנת 1999.
- ההכנסות נטו בשנת 2000 (בתוספת הכנסות ממימון), עמדו על 1,812,453 ₪. ירידה של 12.89% לעומת ההכנסות המקבילות בשנת 1999.

מתוך הדו"ח הכספי לשנת 2001, אשר טרם אושר באספה הכללית של האיגוד עולה כי איגוד האינטרנט הישראלי נמצא בגירעון של 564,000 ₪. ישנה ירידה ניכרת (47%) בהכנסות מרישום שמות המתחם, לעומת שנת 2000. הכנסות האיגוד מהפעלת מחלף האינטרנט הישראלי IIX גדלו

¹⁴ אמיר עציוני, תשתיות האינטרנט בישראל: הצעה לרפורמה, אוגוסט 1999, המכון ללימודים אסטרטגיים ופוליטיים מתקדמים – החטיבה למחקר ומדיניות כלכלית, עמ' 24: www.israeleconomy.org/hebrew/amir.pdf

¹⁵ www.isoc.org.il/isoc_hebrew/hebrew.html

¹⁶ אבי וייס, "מחדל מתמשך", Information Week, יוני 2001.

¹⁷ כפי שהתקבלו מרשם העמותות, 8 ביולי 2002.

ב-91% (גידול של 562,000 ₪). סך הוצאות האיגוד בשנת 2001 לא השתנו בצורה משמעותית לעומת שנת 2000.¹⁸

ששת הפרוייקטים שצוינו לעיל הושקו רק בשנת 2002 ועל כן אינם מקבלים ביטוי בדו"חות שנת 2000. בשנת 2001 הוציא האיגוד על הפרוייקטים הללו סכום של 441,000 ₪.¹⁹

2. רישום שמות מתחם (Domain Names) בישראל

איגוד האינטרנט הישראלי עוסק בהקצאת שמות מתחם תחת שם המתחם מן הרמה הראשונה **il**, החל משנת 1995. תחום פעילות זה של האיגוד המהווה את מקור הכנסתו העיקרי, הוכנס למטרות העמותה ביולי 2001, כאשר האיגוד שינה את התקנון שלו.

עלות רישומו של שם מתחם חדש במרשם המנוהל על-ידי איגוד האינטרנט הישראלי היא \$60. רישום זה תקף לשנתיים ועלות חידושו הנדרש כל שנתיים היא \$20.²⁰ לדברי גבי מיטל שוורץ, המנהלת האדמיניסטרטיבית של האיגוד, עלות רישום שמות המתחם בישראל, הנשלטת בלעדית על ידי האיגוד, היא בין הזולות בהשוואה לעלויות רישום שמות מתחם במדינות אחרות.²¹ בפברואר 2002 דיווח נשיא האיגוד מר דורון שקמוני כי בישראל רשומים כ- 59,000 שמות מתחם (דומיינים) עם סיומת **il**. במהלך שנת 2001 נרשמו באגוד 9318 שמות מתחם. מספר זה מהווה ירידה של 60 אחוז לעומת שנת 2000 אשר במהלכה נרשמו באגוד 27,458.²²

2.א. רישום שמות מתחם בישראל: היסטוריה

מר אמיר עצינוני סוקר במאמרו "תשתיות האינטרנט בישראל: הצעה לרפורמה",²³ את התפתחות האינטרנט בישראל. "גם בישראל", קובע עצינוני, "היתה זו האקדמיה אשר הביאה לצמיחת הרשת". במסגרת תהליך זה הוקמה בנובמבר 1988 "הרשת האקדמית הישראלית" – "אילן" ILAN (The Israeli Academic Network), בבעלות עמותת מחב"א (מרכז החישובים הבין-אוניברסיטאי).²⁴

לדברי מר הנק נוסבכר, יועץ למחב"א, ראשיתו של ניהול מרשם שמות המתחם בישראל בפעולת ה-IANA שהיה הגוף שהתחיל בהסדרה הבינלאומית של האינטרנט וחלוקת התחומים למדינות. גוף זה חיפש בכל מדינה גוף שיקח אחריות, בין היתר על שם המתחם מן הרמה הראשונה (ccTLD) שהוקצה לכל מדינה. מכיוון שמחב"א היה הגוף המרכזי הראשון שעסק בישראל בנושא

¹⁸ כפי שהתקבל מאיגוד האינטרנט הישראלי, 8 ביולי 2002.

¹⁹ שיחה עם גבי מיטל שוורץ, מנהלת אדמיניסטרטיבית של איגוד האינטרנט הישראלי, 8 ביולי 2002.

²⁰ http://www.isoc.org.il/isoc_hebrew/hebrew.html, 7 ביולי 2002.

²¹ שיחה עם גבי מיטל שוורץ, מנהלת אדמיניסטרטיבית של איגוד האינטרנט הישראלי, 2.7.02.

²² שם.

²³ אמיר עצינוני, עמ' 5: www.israeleconomy.org/hebrew/amir.pdf.

²⁴ "מחב"א (מרכז החישובים הבין-אוניברסיטאי, ובאנגלית "IUCC") היא עמותה ללא מטרות רווח, שנוסדה על-ידי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה. העמותה עוסקת בנושאי תקשוב (תקשורת ומחשוב), ועושה לטיפוח שיתוף הפעולה והעזרה ההדדית בתחום האמור בין המוסדות החברים בה, ובינם לבין מוסדות מחקר ותאגידים בעלי עניין משותף העוסקים בנושאי המחקר וההוראה האוניברסיטאיים.":

www.machba.ac.il/indexh.html, 7 ביולי 2002.

האינטרנט וגם הספקים המסחריים היו מחוברים אליו, לקח מחב"א את אחריות רישום הדומיינים על עצמו.²⁵

בתקופה בראשיתית זו, מבחינת ניהול מרשם שמות המתחם (סוף שנות ה-80 ותחילת שנות ה-90), פעולת רישום שמות המתחם לא הייתה מוסדרת בכל העולם. לדברי מר אבי כהן, מנהל מחב"א, ככל שמחב"א המשיכה ופעלה כרושמת שמות מתחם, הלך והסתבר כי פעילות זו כרוכה ברגישויות עסקיות ומשפטיות שאינן בתחומה של מחב"א. כגוף השייך לאקדמיה, הוחלט במחב"א כי אין טעם להיקלע לטענות ותביעות משפטיות. לפיכך, ביקשה העמותה בשנת 1995 מאיגוד האינטרנט הישראלי שיקח את תחום ניהול מרשם שמות המתחם על עצמו. מדובר היה למעשה בתהליך עולמי, משום שהפעלת האינטרנט החלה במוסדות אקדמיים ומשהפך העניין לתשתית כללית ולא אקדמית, היה צורך בהיערכות והבנה משפטית יחודית.²⁶

2.3. רישום שמות מתחם בישראל: אחריות המדינה

כמעט ולא קיימת במדינות המערב תפיסה הרואה בשם המתחם מן הרמה הראשונה קניינה של המדינה. מקורה של השקפה זו נעוץ בכך ששם המתחם מן הרמה הראשונה אינו מהווה משאב מוגבל שעל המדינה להקצות לטובת כל אזרחיה.²⁷ לפיכך, אין ככל הנראה דוגמאות מוכרות של ממשלות במדינות המערב הלוקחות על עצמן את ניהול מרשם שמות המתחם.

בארצות-הברית התפתח הנושא באופן מעט שונה. הקרן הלאומית האמריקאית למדעים לקחה על עצמה את ניהול המרשם, תוך העברת סמכות הרישום עצמה לגופים עימם בחרה הקרן להתקשר חוזית. מצב ייחודי זה בארצות-הברית נגזר מהתפקיד המרכזי שמלאה הקרן במימון עמוד השדרה של האינטרנט בארצות-הברית. עורך הדין רביה מציין כי באמצע שנות ה-80 הקימה הקרן מרכזים של מחשבי על בארצות-הברית, אפשרה למוסדות מחקר גישה למחשבים אלה ומימנה הקמת רשת (Backbone) שחיברה את מחשבי העל למוסדות האמורים ולגופים האקדמיים.²⁸ עם זאת, החל משנת 1998, גם בארצות הברית גופים ממשלתיים אינם מעורבים יותר בניהול מרשם שמות המתחם או בפעולות הרישום עצמן.

פרשנות שונה לאחריותה של המדינה בהקשר זה מציג העיתונאי אבי וייס. לדעתו, שמות המתחם מן הרמה הראשונה הם קניינה של המדינה והציבור, ועל כן על הממשל להעניק זכויות לניהולם למלכריים. מר אבי וייס מוסיף וטוען כי יש להבין את המציאות בתחום זה באירופה ובארצות-הברית כמתנהלת על-פי פרשנותו לעיל.²⁹

מדיניות ממשלת ישראל בנושא רישוי שירותי האינטרנט ובכלל זה ניהול מרשם שמות המתחם, נוסחה לאחרונה במסמך מדיניות עליו חתם שר התקשורת בנימין בן-אליעזר בדצמבר 2000. מסמך זה מבהיר כי העמדה המקובלת על ממשלת ישראל באשר לשאלת הבעלות על שמות המתחם, זהה לזו המקובלת במרבית מדינות המערב. המסמך מפרט את הנושאים שיהיו נתונים להסדרה עצמית בענף האינטרנט בישראל, ביניהם: **"ניהול מרחב כינויי-המען בסיומת .il,**

²⁵ שיחה עם מר הנק נוסבכר, יועץ למחב"א, 7 ביולי 2002.

²⁶ שיחה עם מר אבי כהן, מנהל מחב"א, 7 ביולי 2002.

²⁷ שיחה עם עורך הדין חיים רביה, 3 ביולי 2002, יש לציין כי עורך הדין רביה הוא חבר איגוד האינטרנט הישראלי והוזמן להשתתף בוועדה המארגנת של הכנס השנתי הבא של האיגוד.

²⁸ חיים רביה, **טענות חדשות במערכה על רישום שמות מתחם בישראל**, 30 בדצמבר 1997:

www.law.co.il/hebarticles/ildomain.htm

²⁹ אבי וייס, "שמות מתחם ציבוריים באינטרנט", **Information Week**, מאי 2002.

הקצאת כינויי-מען, הקצאת כתובות IP ופרסום כינויי מען למשתמשים בארץ ובעולם.³⁰ נושא זה, בין יתר הנושאים, אמור להיות נתון להסדרה עצמית מתוך דגש על "קידום התחרות והבטחת תחרות הוגנת, כיאה לענף תחרותי ורבגוני כענף שירותי האינטרנט, המשתנה בקצב מהיר".³¹ מאז פרסומו של מסמך מדיניות זה, לא באה ממשלת ישראל במגע עם איגוד האינטרנט הישראלי על מנת לבדוק את האפשרות לקדם את התחרות בתחום רישום שמות המתחם בישראל. בכוונת איגוד האינטרנט הישראלי לפתוח את האפשרות, במהלך השנה הקרובה, בפני ספקי האינטרנט בישראל שירצו בכך, לתפקד כרשמי שמות מתחם. תאריך היעד למהלך זה כמו גם מחירי הרישום שיוצעו בעקבותיו, עדיין אינם ברורים.³² מהלך פתיחה זה שבא ביוזמת איגוד האינטרנט אינו זוכה לליווי ממשלתי שיכול היה להתמקד בקביעת לוח זמנים למהלך, לשם הבטחת תחילתה של התחרות העומדת במרכז מדיניות משרד התקשורת, בעתיד הקרוב.

2.ג. רישום שמות מתחם בישראל: סוגיות משפטיות

איגוד האינטרנט הישראלי מקצה שמות מתחם בהתאם לתקנון המופיע באתר האינטרנט של האיגוד.³³ תקנון זה אמץ בעיקרון את הפרוצדורה הבינלאומית שהוצעה בשנת 1997 במסגרת ה-"Memorandum of Understanding on the Generic top Level Domain Name Space of the Internet Domain Name System".³⁴ הכלל המנחה את האיגוד בניהולו את המרשם, בוחנו פניות לרישום הוא: כל הקודם זוכה, בהנחה שהפונה עומד בתנאי התקנון.³⁵ על-פי פרוצדורה זו הקים האיגוד מותבים- ועדות של שלושה (Advisory Committee), כערכאה פנימית האמורה לפסוק במחלוקות על שמות מתחם בין רושמים שונים. האיגוד עצמו מחויב לפסיקת הוועדות הללו, אשר אינן חוסמות בפני המתדיינים בפניהן את הגישה להליך משפטי אזרחי רגיל.

בישראל כאמור, רשומים כיום כ-59,000 שמות מתחם תחת הרמה הראשונה (.il). מספר התביעות המשפטיות שעניין קניין רוחני בהקשר רישום שמות המתחם, הוא זניח ביחס לנתון האמור. לטענת עורך הדין רביה, ניתן לראות בכך עדות לפעילותם היעילה של המותבים ולפעילותו התקינה של איגוד האינטרנט הישראלי כאחראי על מרשם שמות המתחם בישראל.³⁶ המחלקה האזרחית של משרד המשפטים בחנה את שאלת הסדרת ההתנגשות הפטנציאלית בין שמות מתחם לסימני מסחר, מעבר לתקנון רישום שמות המתחם של האיגוד. אפיק ההסדרה שנבחן היה תיקון פקודת סימני המסחר, והטיפול בשאלה העלה כי אין צורך בכך.³⁷

³⁰ מדיניות רישוי שירותי אינטרנט, 17 בדצמבר 2000:

www.moc.gov.il/new/documents/about/m_18.12.00.pdf

³¹ שם.

³² שיחה עם גב' מיטל שוורץ, מנהלת אדמיניסטרטיבית של איגוד האינטרנט הישראלי, 2 ביולי 2002.

³³ www.isoc.org.il/domains/il-domain-rules.html

³⁴ בריאן ניגן, "יישוב סכסוכי שמות תחום בישראל", הכינוס השנתי השישי של איגוד האינטרנט הישראלי –

תכנית ותקצירים, 18 בפברואר 2002, עמ' 34.

³⁵ www.isoc.org.il/domains/il-domain-rules.html

³⁶ שיחה עם עורך הדין חיים רביה, 3 ביולי 2002.

³⁷ שיחה עם עורך הדין הווארד פולניר, המחלקה האזרחית במשרד המשפטים, 2 ביולי 2002.

3. מקורות

איגוד האינטרנט הישראלי, דפי רקע ומידע, התקבלו ב-9 ליוני 2002.

איגוד האינטרנט הישראלי, טופס הצטרפות לשנת 2002.

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) תמצית דו"חות כספיים לא מבוקרים (שנת 2001), התקבל מאיגוד האינטרנט הישראלי, 8 ביולי 2002.

דין וחשבון המבקר (שנת 2000) לחברי העמותה של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר), התקבל מרשם העמותות, 8 ביולי 2002.

תקנון של עמותת איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

איגוד האינטרנט הישראלי: www.isoc.org.il/

אילא – האיגוד הישראלי לטכנולוגיית המידע: www.kenes.com/ila/about.htm

מחב"א: www.machba.ac.il/indexh.html

ICANN: www.icann.org

וייס אבי, "מחדל מתמשך", **Information Week**, יוני 2001.

וייס אבי, "שמות מתחם ציבוריים באינטרנט", **Information Week**, מאי 2002.

ניגן בריאן, "יישוב סכסוכי שמות תחום בישראל", הכינוס השנתי השישי של איגוד האינטרנט הישראלי – תכנית ותקצירים, 18 בפברואר 2002.

עציוני אמיר, "תשתיות האינטרנט בישראל: הצעה לרפורמה", אוגוסט 1999, המכון ללימודים אסטרטגיים ופוליטיים מתקדמים – החטיבה למחקר ומדיניות כלכלית: www.israeleconomy.org/hebrew/amir.pdf

רביה חיים, "טענות חדשות במערכה על רישום שמות מתחם בישראל", 30 בדצמבר 1997: www.law.co.il/hebarticles/ildomain.htm

"מדיניות רישוי שירותי אינטרנט", 17 בדצמבר 2000: www.moc.gov.il/new/documents/about/m_18.12.00.pdf

שיחה עם גב' מיטל שוורץ, מנהלת אדמיניסטרטיבית של איגוד האינטרנט הישראלי, 2 ו-8 ביולי 2002.

שיחה עם עורך הדין חיים רביה, 3 ביולי 2002.

שיחה עם מר הנק נוסבכר, יועץ למחב"א, 7 ביולי 2002.

שיחה עם מר אבי כהן, מנהל מחב"א, 7 ביולי 2002.

שיחה עם עורך הדין הווארד פולינר, המחלקה האזרחית במשרד המשפטים, 2 ביולי 2002.